

Onderwerp

Landelijke kaders voor Cultuurnota 2025-2028

Kern mededeling:

In de oordeelsvormende commissie EMS van 29 november 2023 over de Startnotitie Cultuurbeleid 2025-2028 (#3123370), heeft gedeputeerde Simonse toegezegd Provinciale Staten nader te informeren over de landelijke kaders die Gedeputeerde Staten betrekken bij het opstellen van het nieuwe cultuurbeleid. Naast het provinciale Coalitieakkoord 2023-2027 en Cultuurbeleid 2021-2024 zijn dat:

- wettelijk kader en bestuurlijke afspraken op het gebied van cultuur;
- uitgangspunten landelijk cultuurbeleid 2025-2028.

Hieronder worden deze nader toegelicht.

Mededeling:

Het cultuurbeleid is een kerntaak van de rijksoverheid en verankerd in de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid. Deze wet regelt de benodigde randvoorwaarden voor cultuur en erfgoed, die vierjaarlijks worden vastgesteld in de beleidsnota van de betreffende minister. Het Rijk financiert de landelijke Basis Infrastructuur en de zes Rijksfondsen.

De toenmalige staatssecretaris heeft in haar Uitgangspuntenbrief (bijgaand) van juni 2023 de hoofdlijnen van het landelijk beleid uiteen gezet. Hierin gaat het naast de BIS en Rijksfondsen onder ander over de Culturele codes (waaronder Fair Pay, onderdeel van de Fair Practice Code) en samenwerking met de cultuurregio's. Deze onderwerpen zijn in de Startnotitie genoemd en komen terug in het nieuwe cultuurbeleid.

Eind november 2023 is de landelijke subsidieregeling voor de Basisinfrastructuur (BIS) 2025-2028 gepubliceerd in de Staatscourant; eerder waren de regelingen voor de Rijksfondsen al gepubliceerd. De Raad voor Cultuur (onafhankelijk wettelijke adviesorgaan van de regering en het parlement op het terrein van kunst, cultuur en media) brengt medio juli zijn advies uit aan de minister van OCW over de BIS. De Rijkscultuurfondsen reageren in augustus 2024 op de nieuwe regelingen. Op Prinsjesdag 2024 worden alle besluiten bekendgemaakt en worden de nieuwe regelingen vanaf 2025 van kracht.

Enkele Flevolandse culturele instellingen zullen (weer) aanvragen doen voor de BIS 2025-2028 dan wel een Rijksfonds, zoals het Fonds Podiumkunsten of Fonds Cultuurparticipatie. Dit laatste voert o.a. de landelijke matchingsregeling Cultuur met Kwaliteit uit; de provincie cofinanciert in deze om cultuureducatie in Flevoland mede mogelijk te maken in het programma CultuurPlus.

Nieuw cultuurstelsel vanaf 2029

Momenteel vinden in overleg met IPO en VNG voorbereidingen plaats voor een herziening van het gehele culturele rijksbestel dat vanaf 2029 van kracht moet zijn. De Raad voor Cultuur zou hierover op 18 december 2023 advies uitbrengen aan de toenmalige staatssecretaris. Dit is uitgesteld tot januari 2024.

Naast de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid, geldt op het gebied van cultuur de Wet Stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob 2015). Voor de provincies staan hierin taken op het gebied van innovatie, interbibliotheecair leenverkeer, collectiebeleid en netwerken. De wet wordt op basis van recente evaluatie

Registratienummer

3201229

Datum

7 december 2023

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Simonse, J.N.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

3201229

gewijzigd waarbij sprake zal zijn van een zorgplicht voor gemeenten om te voorzien in voldoende bibliotheekvoorzieningen dichtbij inwoners.

Afspraken landelijk - provinciaal

In de Startnotitie is ook het Algemeen Kader Interbestuurlijke verhoudingen (2012) kort genoemd. Dit is afgesloten tussen OCW, IPO en VNG en bevat afspraken over beleidsafstemming en taken die zij in elk geval op zich nemen, zoals cultuureducatie. Het Algemeen Kader wordt geactualiseerd.

Onderdeel van het Algemeen Kader zijn cultuurconvenanten, waarin het gaat over de gezamenlijke verantwoordelijkheid en inzet voor de culturele infrastructuur in een provincie c.q. cultuurregio('s). Ook de provincie Flevoland, de gemeente Almere en OCW hebben de afgelopen beleidsperioden cultuurconvenanten afgesloten. Het huidige (2021-2024) bevat concrete afspraken over o.a. bijdragen aan Flevolandse instellingen die nu onderdeel uitmaken van de landelijke basisinfrastructuur (BIS), cultureel erfgoed en cultuureducatie en -participatie. Voor de periode 2025-2028 wordt een nieuw cultuurconvenant afgesloten; net als bij het huidige, krijgen uw Staten dat toegestuurd. OCW onderkent in het convenant dat de Flevolandse culturele infrastructuur achterblijft op andere provincies; OCW heeft daarom 2 miljoen euro aan extra middelen in de vorm van een Specifieke Uitkering (SPUK) ingezet voor 6 regio's waar het nodig is de culturele infrastructuur te versterken, waaronder Flevoland. Inmiddels is voortzetting hiervan toegezegd voor 2025-2028.

[Kunst- en cultuurbeleid | Kunst en cultuur | Rijksoverheid.nl](#)

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Uitgangspuntenbrief cultuursubsidies (BIS) 2025-2028	3201556	Ja

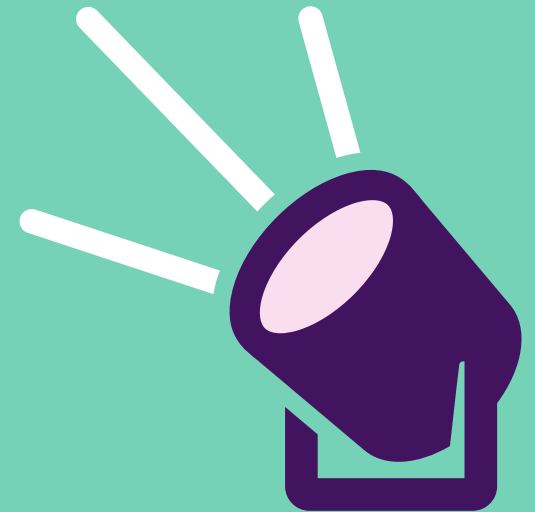
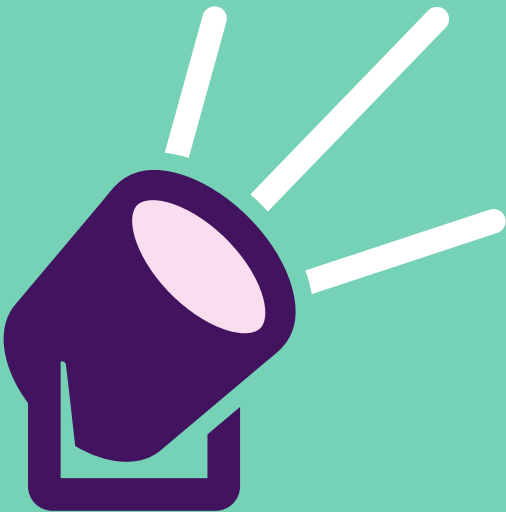

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

UITGANGSPUNTEN

CULTUURSUBSIDIES

2025 — 2028

INHOUD

	VOORWOORD	3
A	RUST, OP WEG NAAR VERNIEUWING	5
B	CRITERIA EN CODES	9
C	RIJKSCULTUURFONDSEN	11
D	SAMENWERKING MET DE ANDERE OVERHEDEN	15
E	ADEM RUIMTE	17
F	ONDERSTEUNENDE INSTELLINGEN	20
G	DIGITALE TRANSFORMATIE EN INNOVATIE	23
H	PROGRAMMA CULTUUREDUCATIE	26
I	INTERNATIONALE SAMENWERKING	31
J	DUURZAAMHEID	35
K	PLANNING	37
L	FINANCIEEL KADER	39

UITGANGSPUNTEN CULTUURSUBSIDIES 2025-2028

Hierbij presenteer ik mijn uitgangspunten voor de cultuursubsidies van het rijk en de beleidskaders voor de zes rijkscultuurfondsen voor de periode 2025-2028 (de landelijke culturele basisinfrastructuur – afgekort als ‘bis’). Als het gaat om de inhoudelijke doelen van mijn beleid baseer ik mij op de Wet op het specifiek cultuurbeleid:

*het rijk staat voor een divers, breed cultuuraanbod van hoge kwaliteit,
dat toegankelijk is voor iedereen.*

Uitgangspunten voor mijn omgang met de culturele sector zijn continuïteit, ademruimte en vertrouwen.

In december 2022 heb ik de Raad voor Cultuur gevraagd te adviseren over de aanvraagprocedure en beoordeling¹. De raad heeft zijn advies in april 2023 uitgebracht². Ik dank de Raad voor Cultuur voor zijn door-dachte en uitgebreide advies. Voor de uitwerking van de criteria en verdere invulling van het beleid voor de bis neem ik het advies als vertrekpunt. Daar waar ik een andere invulling kies doe ik dat op grond van mijn uitgangspunten continuïteit, ademruimte en vertrouwen. Ik heb mijn inzet voor de subsidies 2025-2028 afgestemd met mijn bestuurlijke partners: IPO/VNG en de G9. Ook met de cultuurregio's ben ik in gesprek over doorontwikkeling van de samenwerking.

In deze brief schets ik eerst mijn algemene uitgangspunten en vervolgens de beoordelingscriteria en de codes, de rijkscultuurfondsen en de samenwerking met de andere overheden. Daarna geef ik aan hoe een aantal maatregelen meer ademruimte kunnen bieden. Er is aparte aandacht voor een aantal belangrijke ondersteunende taken en de thema's digitale transformatie en innovatie, cultuureducatie, internationalisering en duurzaamheid. Onder verschillende thema's is een aantal moties die de Tweede Kamer heeft aangenomen uitgewerkt. Het gaat om de motie van het lid Van Strien³ die verzoekt te onderzoeken hoe prestatieafspraken verruimd en flexibeler kunnen worden, zodat innovatie, ondernemerschap en maatschappelijke impact mee kunnen wegen bij de aanvraag en verantwoording in de nieuwe bis-periode; de motie van het lid Westerveld c.s. over de mogelijkheid van een verplichte Fair Practice Code betrekken bij de voorbereiding van de nieuwe bis⁴ en de motie van de leden van Strien en Wuite⁵ om in de bis-periode 2025-2028 ruimte te bieden voor de uitkomsten van de verkenning van DEN en TNO. Tot slot volgt het financiële overzicht.

De staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

Gunay Uslu

1 Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023/32820 nr. 488

2 www.raadvoorcultuur.nl/documenten/adviezen/2023/04/02/

[advies-aanvraag--en-beoordelingsprocedure-bis-advies-2025-2028](#)

3 Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, 32 820, nr. 473

4 Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023, 36200 VIII nr. 45

5 Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023, 36 200 VIII, nr. 39 (gewijzigd)

A RUST, OP WEG NAAR VERNIEUWING

In de periode 2021-2024 is veel veranderd in de bis. Er is ruimte gemaakt voor nieuwere genres. Het ging om uitbreiding van het jeugdaanbod en festivals, het opnemen van een aantal plekken voor muziekensembles en ontwerpinstellingen en een nieuwe functie ontwikkelplekken in alle disciplines en sectoren. Regionale musea kregen middelen voor publieksactiviteiten. Dit bood kansen een breed, minder traditioneel en jonger publiek te bereiken.

Ik zet deze lijn voort, zoals ik in mijn brief van 20 oktober 2022 *Toekomst culturele basisinfrastructuur* heb toegelicht⁶. Deze brief was de uitkomst van een discussie die gedurende en in de nawerking van de coronatijd plaatsvond over het vraagstuk of de subsidieperiode moest worden verlengd. De uitkomst daarvan was dat er wél een aanvraagronde zou komen, maar dat wel rust zou komen door geen wijzigingen aan te brengen in de opzet van de bis. Ik baseer de inrichting op het advies van de Raad voor Cultuur voor 2021-2024 en de daaropvolgende besluitvorming van de Kamer. Dat betekent dat er wel een aanvraagronde komt, maar dat er geen nieuwe functies bijkomen in de bis of bestaande functies worden geschrapt. Bovendien worden de extra plekken behouden die op basis van de toenmalige Kamerbehandeling alsnog voor vier jaar zijn gesubsidieerd. In de Meerjarenbrief *De kracht van creativiteit*⁷ is een budget van € 25 miljoen per jaar opgenomen voor een beperkt aantal knelpunten en om de verruiming van de bis in de periode 2025 – 2028 overeind te houden.

6 Brief staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, *Toekomst culturele basisinfrastructuur*, 20 oktober 2022, 2022D42759

7 *De kracht van creativiteit – cultuur midden in de samenleving* | Rijksoverheid.nl
4 november 2022

‘Ik zet deze lijn voort.’

De Raad voor Cultuur benoemt twee financiële knelpunten. Dat zijn het krappe totaalbudget voor de jeugdpodiumkunsten en de eveneens krappe financiële ruimte voor het aantal festivals in de podiumkunsten. Ik volg het advies van de raad en voeg uit de beschikbare € 25 mln. middelen toe om hier iets meer ademruimte te geven. Ongetwijfeld worden ook op andere plekken knelpunten van allerlei aard ervaren. Ik ben mij hier van bewust, maar we kunnen nu niet alles oplossen. Daar is een grondiger doordenking van het cultuurbestel in zijn geheel voor nodig. De Raad voor Cultuur brengt hierover in november 2023 een advies uit, waarna ik er graag met de sector, medeoverheden en de Kamer over in overleg ga.

De huidige periode 2021-2024 biedt 116 plekken in de bis. Daarnaast financieren de rijkscultuurfondsen rond de 300 instellingen voor vier jaar. Hiermee is ruim € 490 miljoen gemoeid. Dat is meer dan een derde van het totale rijkscultuurbudget. De bis, inclusief de rijkscultuurfondsen, is daarmee een van de belangrijkste instrumenten van het cultuurbeleid. Continuering van deze inzet betekent dat ook in de volgende periode veel initiatieven, waaronder ook nieuwe, in aanmerking kunnen komen voor een vierjarige ondersteuning.

B

CRITERIA EN CODES

De afgelopen periode is regelmatig aangekaart hoe het aanvraag- en beoordelingsproces eenvoudiger en lichter kan. We moeten daarbij een aantal zaken onderscheiden. Deze worden op de volgende pagina benoemd.

Hoe het aanvraag- en beoordelingsproces eenvoudiger en lichter kan:

- een zo eenvoudig mogelijke aanvraagprocedure,
- een toets van de prestaties van instellingen van de afgelopen jaren en
- de inhoudelijke toets waarmee instellingen met elkaar vergeleken worden door de Raad voor Cultuur en de commissies bij de rijkscultuurfondsen, om te bepalen wie voor subsidie in aanmerking komt.

Over de aanvraagprocedure is overleg gevoerd met de rijkscultuurfondsen en een aantal grote gemeenten. We hebben goede afspraken kunnen maken. Verderop in deze uitgangspuntenbrief meer hierover. De toets van de prestaties van de afgelopen jaren moet licht zijn. De coronaperiode kan niet maatgevend zijn voor wat we van instellingen mogen verwachten. Ik heb de raad en de fondsen daarom gevraagd hier met coultance naar te kijken. De inhoudelijke beoordeling daarentegen kan nooit 'licht' zijn. In vergelijking met ondersteuning door de fondsen verwacht ik van bis-instellingen meer. Dat komt tot uitdrukking in de bis-criteria. De beoordeling daarop moet onderscheidend zijn omdat er een belangrijke beslissing van afhangt.

Beoordelingscriteria bis

De raad adviseert de beoordelingscriteria voor de bis opnieuw te omschrijven. Naast het blijvende – wettelijke – criterium artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit zijn dit: maatschappelijke betekenis, toegankelijkheid, gezonde bedrijfsvoering. Ik kan mij goed vinden in deze criteria. Zij sluiten aan bij de inhoudelijke doelen van het cultuurbeleid: 'een breed cultuuraanbod van hoge kwaliteit dat toegankelijk is voor iedereen'. Uit reacties van de culturele sector zie ik eveneens instemming.^{8,9} Artistieke vrijheid blijft voor mij de basis: kunst moet niets maar kan heel veel.

8 Brief Kunsten 92 aan de cultuurwoordvoerders, reactie op het advies van de Raad voor Cultuur bis-aanvraagprocedure, 1 mei 2023

9 Brief NAPK, reactie op het advies van de Raad voor Cultuur bis-aanvraagprocedure, 1 mei 2023

'Kunst moet niets maar kan heel veel.'

Samenvattend zijn de beoordelingscriteria voor de periode 2025-2028:

- Artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit: voor financiering door het rijk is kwaliteit van (inter) nationaal niveau een voorwaarde. Het artistieke en/of inhoudelijke profiel is de bron voor alle activiteiten die een instelling onderneemt.
- Maatschappelijke betekenis: elke instelling verhoudt zich tot zijn maatschappelijke omgeving. Het is al langer de wens van de culture sector dit meer zichtbaar te maken. Van instellingen wordt verwacht dat zij in hun aanvraag beschrijven hoe en op welke manier zij zich verhouden tot de samenleving. Dit kan de betekenis zijn die een instelling heeft voor de directe omgeving, of een concrete bijdrage aan maatschappelijke opgaven.
- Toegankelijkheid. Van door het rijk gefinancierde instellingen verwacht ik dat ze aansluiten bij de behoeften van het publiek van nu, en dat iedereen welkom is. Hieronder vallen activiteiten rond educatie en participatie, fysieke toegankelijkheid, geografische spreiding, betaalbaarheid en innovatieve plannen rond digitaal bereik.
- Gezonde bedrijfsvoering: van alle aanvragers voor de basis-infrastructuur verwacht ik realistische, ondernemende plannen en begrotingen. Van bis-instellingen verwacht ik professionaliteit en ondernemerschap. Er is daarbij aandacht voor research & development, nieuwe vormen van samenwerking, een gezonde financieringsmix, duurzaamheid en andere innovaties en experiment.

Deze criteria zijn in de ministeriële regeling voor de aanvraag-procedure 2025-2028 opgenomen.

Geografische spreiding blijft een belangrijk element in de bis. Voor een aantal functies in de bis is dit gegarandeerd doordat de plekken geografisch zijn vastgelegd in de regeling. Het gaat om de orkesten, operavoorzieningen, theater en dansgezelschappen. Om een goede spreiding van de jeugdpodiumkunsten en podiumkunstenfestivals over het land te garanderen is in de regeling 2025-2028 de huidige spreiding als minimum opgenomen. Ik ben het met de raad eens dat lokale worteling en verbondenheid belangrijk zijn. Een bis-instelling dient goed zichtbaar en toegankelijk te zijn in de eigen stad en/of provincie, gaat daar samenwerkingen aan met culturele en maatschappelijke organisaties en toont solidariteit door verantwoordelijkheid te nemen voor kleinere instellingen en makers. De raad adviseert 'landelijke betekenis' en 'regionale/lokale worteling' in de bis-regeling op te nemen. Ik verzoek de raad ze mee te nemen binnen de beoordeling van de vier hoofdcriteria.

Tot slot benoemt de raad een drietal afwegingscriteria voor situaties waar meer positief beoordeelde aanvragen dan beschikbare plekken zijn. Dit zijn: pluriformiteit van (sub) sectoren en disciplines, nadruk op nieuwe disciplines en genres en geografische spreiding. Deze drie criteria zijn in de bis-regeling opgenomen, waarbij geografische spreiding prioriteit heeft.

Omgang met de codes

De codes zijn door de culturele sector zelf ontwikkeld en worden actief onder de aandacht gebracht en levend gehouden door de sector zelf. Omgang met de codes zou in het DNA van elke bis-instelling moeten zitten. De raad adviseert stappen te zetten bij de naleving van de verschillende codes en zal de implementatie van de drie codes meewegen in de beoordeling van elk afzonderlijk beoordelingscriterium. In de regeling is dit vertaald door:

- een verklaring waaruit blijkt dat de instelling de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie onderschrijft;
- een verklaring waaruit blijkt dat de instelling per 1-1-2025 aansluit bij de bestaande afspraken over honorering en de sociale dialoog tussen werkgevers of opdrachtgevers en werknemers of opdrachtnemers
- het niet onderschrijven van de code Fair Practice als weigeringsgrond op te nemen in de bis-regeling.¹⁰

10

Hiermee geef ik tevens uitvoering aan de motie Westerveld. Kamerstukken II 2022-23, 36200-VIII, nr. 45

Eerlijke betaling, in de code omschreven als *fair pay*, heeft voor mij grote prioriteit. Daar is ook geld voor beschikbaar. Vanaf de start van de nieuwe bis-periode in 2025 is € 34,1 miljoen beschikbaar voor een betere beloning. Ik wil de middelen laten landen daar waar die het hardst nodig zijn. Dit zal niet alle knelpunten oplossen. Het is een stap, maar er moeten keuzes gemaakt worden door instellingen. Die kunnen leiden tot minder productie.

Vanuit de sector wordt onderzoek uitgevoerd naar de meerkosten van *fair pay* per deelsector. De resultaten daarvan worden in het najaar, voor de start van de aanvraagprocedure, verwacht. Deze gegevens wil ik als basis gebruiken voor de verdeling van de € 34,1 miljoen onder de bis-instellingen en rijkscultuurfondsen. Daarnaast roep ik andere overheden op om ook *fair pay* als uitgangspunt te nemen.

Een belangrijke voorwaarde voor *fair pay* is dat er afspraken zijn binnen de sector zelf. Voor onderdelen bestaan afspraken in de vorm van cao's en honorariumrichtlijnen. Onder meer aan de zogenoemde ketentafels wordt gewerkt aan dergelijke afspraken. Waar zulke afspraken voor bepaalde (deel)sectoren niet bestaan, kunnen bis-instellingen, zoals de raad adviseert, aanhaken bij tariefafspraken in aanpalende sectoren. In de brief over de voortgang van het arbeidsmarktbeleid meer hierover.

Inclusiviteit in brede zin en gelijkwaardigheid zijn belangrijke waarden. Instellingen in de basisinfrastructuur hebben een verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie. Om instellingen te helpen bij het maken van hun plannen op diversiteit en inclusie en het monitoren van hun eigen voortgang, is een scan ontwikkeld. Dit is een instrument voor zelfevaluatie en helpt culturele instellingen te bepalen waar zij staan en waar zij nog stappen kunnen zetten. De scan wordt momenteel doorontwikkeld om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeftes op verschillende aspecten van inclusie. De vernieuwde scan is in het najaar beschikbaar. Het is belangrijk inzicht te krijgen in de ontwikkelingen die organisaties doormaken. Jaarlijks zullen gesprekken worden georganiseerd per deelsector om van elkaar te leren.

De code governance bestaat al wat langer. Ook hier zijn echter nog stappen te zetten zoals de recente berichten over grensoverschrijdend gedrag duidelijk maken. Goed werkgeverschap en goed bestuur vragen nog steeds de nodige aandacht. Daarbij hoort het zorgen voor een open cultuur met ruimte voor ontwikkeling en groei van de medewerkers en het zorgen voor een gezonde en veilige werk-omgeving. Dit maakt ook deel uit van de jaarlijkse monitoring.

*‘Goed werkgeverschap en goed bestuur
vragen nog steeds de nodige aandacht.’*

C

RIJKSCULTUURFONDSEN

De zes rijkscultuurfondsen zijn een belangrijk instrument binnen het cultuurbeleid. De fondsen zijn beeldbepalend en actief binnen architectuur/ontwerp, digitale cultuur en vormgeving, beeldende kunst, erfgoed, film, letteren, podiumkunsten, cultuurparticipatie en -educatie. Daartoe horen ook interdisciplinaire vormen. Grenzen vervagen en crossovers zijn niet meer weg te denken.

De fondsen richten zich op Nederland, het Caribisch deel van het Koninkrijk en opereren in een internationale context. Zij zorgen voor vernieuwing en experiment, innovatie en talentontwikkeling, en zoeken met de door hun ondersteunende activiteiten actief naar verbinding met publiek. Ook hebben de fondsen een signalerende functie voor ontwikkelingen in het veld. De cultuurfondsen zijn onderdeel van de basisinfrastructuur en financieren naast projecten en makers ook instellingen. De fondsen maken daarmee activiteiten en aanbod mogelijk. Dit vormt een belangrijke aanvulling op het aanbod dat direct door OCW, door andere overheden en door marktpartijen en private fondsen (mede) mogelijk gemaakt wordt.

Voor de periode 2025-2028 vraag ik de fondsen in hun beleidsplan:

- aandacht voor een goede spreiding in het land en de lokale context waarin activiteiten plaatsvinden
- zoveel mogelijk regelingen open te stellen voor de drie landen in het Koninkrijk (Curaçao, Aruba, Sint Maarten)
- aan te geven hoe zij de drie codes opnemen in hun regelingen en beoordeling
- de middelen voor internationaal cultuurbeleid in te zetten volgens het beleidskader internationaal
- in te gaan op digitale transformatie in het werkveld
- met betrekking tot duurzaamheid de aanpak bij het rijk ook voor de aanvragen bij de fondsen te volgen.

In de bijlage bij deze uitgangspuntenbrief zijn de beleidskaders voor de fondsen opgenomen.

‘De fondsen zijn beeldbepalend.’

D

SAMENWERKING MET DE ANDERE OVERHEDEN

Ik hecht belang aan een goede samenwerking met de andere overheden in Nederland, omdat dit bijdraagt aan een levenskrachtige cultuursector.

Deze samenwerking krijgt vorm in de doorlopende afstemming over de bis en het cultuurbeleid met de G9, IPO en VNG, en in het overleg met de cultuurregio's. Ook zet ik de komende subsidieperiode de financiële impuls van € 2 miljoen per jaar voort. Zes provincies kunnen hiermee hun culturele aanbod dat nog niet past in regelingen van de fondsen of de bis verbreden en vernieuwen.

Over de cultuurregio's schreef ik in mijn Meerjarenbrief *De kracht van creativiteit*¹¹ al dat ik daar een duidelijke meerwaarde zie. In werkbezoeken die ik de afgelopen tijd heb gebracht zie ik wat krachtige samenwerking een regio kan brengen. Waar de afgelopen periode in het teken stond van het experiment, kijken we nu vooruit. Met de cultuurregio's wordt nagedacht over de vorm van de samenwerking en de inhoudelijke focus. Ik ben blij te merken dat in die gesprekken de energie en ambitie om in gezamenlijkheid aan gedeelde opgaven te werken duidelijk naar voren komt.

11 De kracht van creativiteit – cultuur midden in de samenleving | Rijksoverheid.nl
4 november 2022

‘De betrokkenheid van nieuwe cultuurregio's krijgt verder vorm samen met de huidige regio's én de kandidaatregio's’

Voorop staat voor mij dat de samenwerking binnen de cultuurregio's, maar ook tussen de cultuurregio's en het rijk, bijdraagt aan de versterking van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Het verder ontwikkelen van de cultuurregio's raakt ook aan de taakverdeling tussen het rijk en andere overheden. Een vraagstuk dat niet los is te zien van de herziening van het cultuurbestel vanaf 2029 en daarin ook een plaats zal krijgen. Ik wil de uitwisseling die ontstaan is bij de cultuurregio's nu echter niet stilzetten – daarom werken we in de komende periode aan thema's als ruimte voor talentontwikkeling, toegankelijkheid van het culturaanbod en de maatschappelijke waarde van cultuur. De betrokkenheid van nieuwe cultuurregio's krijgt verder vorm samen met de huidige regio's én de kandidaatregio's. Verder volg ik het raadsadvies om de cultuurregio's niet opnieuw te laten reflecteren op de bis-subsidieaanvragen van instellingen uit hun regio, omdat uit onderzoek¹² is gebleken dat dit niet het beoogde effect had.

12 Rapportage over de ontwikkeling van de stedelijke regio's | Tweede Kamer der Staten-Generaal

E

ADEM RUIMTE

In de culturele en creatieve sector heeft iedereen de afgelopen jaren veel voor zijn kiezen gekregen. De coronacrisis heeft een grote impact gehad. Ook nu in tijden van inflatie en een krappe arbeidsmarkt zijn er uitdagingen en onzekerheden. Die onzekerheden kunnen niet allemaal weg worden genomen. Wel kan de sector perspectief en ademruimte verwachten. Naast het verstevigen van de arbeidsmarkt, krijgen culturele instellingen die meerjarig vanuit het rijk worden ondersteund ademruimte. Ik hecht er waarde aan om in de subsidierelatie (nog) meer uit te gaan van vertrouwen en de waarde van cultuur leidend te laten zijn.

Fair pay en verminderen van prestatiedruk

In de eerste plaats gebeurt dit door de komende jaren de arbeidsmarkt te versterken en aantrekkelijk te houden. Een eerlijke beloning moet de norm zijn. Daarvoor komt zoals hierboven aangegeven vanaf 2025 structureel € 34,1 miljoen beschikbaar. Voor mij gaat eerlijke beloning boven het aantal geleverde artistieke producten.

Er komt ruimte voor innovatie, nieuwe werkwijzen en financieringsmogelijkheden. Bij de verantwoording komt minder nadruk op kwantitatieve prestaties. Hiermee geef ik invulling aan de motie van het lid Van Strien¹³ die onder meer verzoekt te onderzoeken hoe prestatieafspraken verruimd en flexibeler kunnen worden, zodat innovatie mee kan wegen bij de aanvraag en verantwoording in de nieuwe bis-periode. In dat licht volg ik het raadsadvies om voor grote theatergezelschappen het in de regeling opgenomen aantal grote zaalproducties van drie naar twee terug te brengen. Gezelschappen hebben de vrijheid binnen deze kaders eigen keuzes te maken.

Loon- en prijsbijstelling

Om de stijgende kosten het hoofd te bieden zullen de budgetten worden geïndexeerd met de extra prijsbijstelling van 1,001% over het jaar 2022 die door het ministerie van Financiën beschikbaar is gesteld. Deze extra prijsbijstelling 2022 is een structurele bijdrage en komt bovenop de prijsbijstelling van circa 4% en de loonbijstelling van 3,55% die in 2022 was uitgekeerd. Daarbovenop wordt het kader geïndexeerd met een loonbijstelling van 6,426% en een prijsbijstelling van 5,896% over het jaar 2023. Dit extra geld is beschikbaar voor de bis inclusief rijkscultuurfondsen. De bedragen in het bijgevoegde concept-financieel kader gaan om technische redenen nog uit van het loon- en prijspeil 2022. In de definitieve

regeling die in december van kracht gaat zijn de bedragen op het niveau van 2023. Aanvragers kunnen op dat niveau begroten.

Vereenvoudiging aanvraagproces en prestaties

Er is behoefte aan rust en helderheid in het aanvraagproces. Op gezamenlijk initiatief is met het rijk, de rijkscultuurfondsen en een aantal grote gemeenten de afspraak gemaakt om de subsidieaanvragen meer op eenzelfde manier vorm te geven. Zo zijn de tijdspaden bij het rijk, de rijkscultuurfondsen en gemeenten op elkaar afgestemd, wat het proces overzichtelijker maakt voor aanvragers. Ook is een aantal door de sector gevoelde administratieve lasten weggenomen.

De afspraken zijn in de aanvraag dezelfde werkwijze aan te houden op de volgende onderdelen:

- eenzelfde indeling voor het invullen van financiële gegevens (balans en exploitatierekening)
- eensluidende definities bij de begrotingen
- eenzelfde aantal pagina's voor het activiteitenplan
- idem voor de toelichting bij de begroting
- hanteren van de term kwantitatief (activiteiten)overzicht in plaats van de term prestatiemodel/-overzicht, die leidde tot misverstanden over de afrekenbare aard van dit overzicht
- beperking van de uitgevraagde kwantitatieve gegevens
- het bijvoegen van de jaarrekening 2022 bij de aanvraag.

‘Ik hecht er waarde aan om in de subsidierelatie (nog) meer uit te gaan van vertrouwen en de waarde van cultuur leidend te laten zijn.’

‘Deze aanpak kost voor de deelnemende instellingen minder tijd en geeft de overheden beter inzicht in de context waarin de instelling opereert.’

Monitoring in gezamenlijkheid en maatschappelijke impact

Voor instellingen die onderdeel gaan uitmaken van de basis-infrastructuur 2025-2028 wil ik de druk die wordt gevoeld ten aanzien van het verantwoorden van de subsidie verlagen. Er is gestart met een aanpak om een aantal instellingen die door het rijk, maar ook vanuit andere overheidslagen meerjarig worden gesubsidieerd, in gezamenlijkheid te monitoren. Deze aanpak kost voor de deelnemende instellingen minder tijd en geeft de overheden beter inzicht in de context waarin de instelling opereert. Deze gezamenlijke monitoring wordt in de huidige bis-periode getest op kleinere schaal en gaan we in de nieuwe periode uitbreiden in overleg met de andere overheden.

Daarnaast geef ik gehoor aan de breed gedragen wens om meer nadruk te leggen op maatschappelijke impact van instellingen en hun activiteiten, en minder op kwantitatieve gegevens zoals bezoekersaantallen. Verschillende brancheverenigingen hebben mij hierom gevraagd. Ook de motie Van Strien roept op te onderzoeken hoe er meer aandacht kan komen voor de ‘maatschappelijke impact’ van instellingen in het aanvraag- en verantwoordingsproces van de nieuwe bis.¹⁴ Om tegemoet te komen aan deze wens in de aanvraag- en beoordelingsprocedure van de bis-periode 2025-2028 volg ik het advies van de raad om maatschappelijke betekenis als criterium op te nemen, waarmee meer ruimte ontstaat voor de maatschappelijke context van de instelling en haar activiteiten.

De Auditdienst Rijk (ADR) heeft een verkenning gedaan naar dit onderwerp. De ADR heeft geadviseerd dat het objectief meten van maatschappelijke impact op instellingsniveau niet haalbaar is, maar dat er wel manieren bestaan om deze impact op kwalitatieve manier in beeld te brengen. Hiervoor moeten eerst nog andere stappen worden gezet. In de periode 2025-2028 starten daarom een aantal pilots waarin samen met de instellingen en andere stakeholders geëxperimenteerd wordt met manieren om maatschappelijke impact van culturele instellingen inzichtelijk te maken op instellingsniveau. In deze pilots wordt ook gewerkt aan andere adviezen van de ADR, zoals het vormgeven van breed gedragen definities van maatschappelijke impact en het ontwikkelen van meet- en monitorinstrumenten. Om deze resultaten in de juiste context te kunnen plaatsen vindt onderzoek plaats naar hoe de maatschappelijke impact van de culturele sector als geheel meer inzichtelijk kan worden gemaakt. De ervaringen uit deze twee trajecten - de pilots en de verkenning van de ADR - kunnen we gebruiken om in het nieuwe cultuurbestel vanaf 2029 meer ruimte te maken voor maatschappelijke impact van cultuur.

14 Motie Van Strien. Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, 32 820, nr. 473

F

ONDERSTEUNENDE INSTELLINGEN

De Raad voor Cultuur is gevraagd te adviseren over een passender wijze van beoordeling en monitoring van de groep bovensectorale ondersteunende instellingen. Deze instellingen hebben als functie om de culturele en creatieve sector, de overheden, de rijkscultuurfondsen en de Raad voor Cultuur te ondersteunen. Het gaat om de functies digitale transformatie, cultuureducatie en cultuurparticipatie, internationaal cultuurbeleid, onderzoek en statistiek en professionalisering en ondernemerschap. Deze instellingen werden tot nu toe beoordeeld op basis van dezelfde uitgangspunten als die voor cultuurproducerende instellingen gelden.

De raad adviseert in de periode 2025-2028 de bovensectorale ondersteunende instellingen te blijven ondersteunen in het kader van de bis. Ik deel de opvatting van de raad dat het belangrijk is dat deze instellingen bevraagd worden over hun relatie tot de culturele sector en zich daarover verantwoorden. Een positie in de bis is daarvoor in deze periode passend.

In zijn advies benadrukt de raad dat het voor de beoordeling binnen het kader van de bis van belang is dat de subsidiecriteria goed aansluiten op deze groep instellingen. De raad adviseert daarom de volgende criteria te hanteren: inhoudelijke kwaliteit, relevantie voor het veld, wendbaarheid, bedrijfsmatige gezondheid en geografische spreiding in relatie tot de opdracht. Ik kan mij vinden in deze criteria en vraag de raad in de beoordeling mee te wegen dat deze instellingen bovensectoraal zijn en hun impact niet alleen af te meten is aan de impact op individuele instellingen, ondernemers en makers. Van deze instellingen wordt verwacht dat ze sectoroverstijgend werken en een visie hebben op (toekomstige) ontwikkelingen binnen en buiten de culturele en creatieve sector en daarnaar handelen, ook als dit niet direct aansluit op de huidige vraag van de sector. Het criterium 'relevantie voor het veld' is daarom in de regeling geherformuleerd tot 'relevantie voor de doelgroep'. Tot slot wordt de raad gevraagd in de beoordelings- en monitorcommissies te borgen dat er voldoende deskundigheid aanwezig is om de plannen van elk van deze instellingen goed te kunnen beoordelen.

Functie arbeidsmarkt en aanscherping functie ondernemerschap

De groep bovensectorale instellingen bestaat in de periode 2021-2024 uit vijf functies. Voor de periode 2025-2028 is daar een functie aan toegevoegd: arbeidsmarkt. Het is belangrijk dat er structurele aandacht is voor het stimuleren van een gezonde arbeidsmarkt en dat er voldoende kennis beschikbaar is over ondernemerschap en passende financieringsinstrumenten. Naast fair pay verdienen meer zaken blijvende aandacht, ook met het oog op de veranderende regelgeving voor de gehele arbeidsmarkt. Het is daarom belangrijk dat er een zichtbare speler op het gebied van arbeidsmarktvraagstukken komt. Onder deze functie vallen de structurele taken die Platform ACCT nu uitvoert. Daarnaast is de functieomschrijving over ondernemerschap verder aangescherpt, zodat er meer nadruk komt te liggen op het werken aan de toegang tot financiering. Van de partijen die deze functies gaan uitvoeren wordt verwacht dat ze bij de ontwikkeling en uitvoering van hun activiteiten samenwerken met de belangrijkste stakeholders binnen en buiten onze sector.

Functie onderzoek en statistiek

Het subsidieplafond van de instelling voor onderzoek en statistiek is met € 0,25 miljoen verhoogd. Deze instelling heeft de taak het toegankelijk maken van data en onderzoek over de culturele en creatieve sector, het zelf uitvoeren van onderzoek en het organiseren van debat daarover. De sector heeft een grote behoefte aan deskundige ondersteuning op het gebied van onderzoek en de ontsluiting van data, mede tegen het licht van een alsmaar groeiend belang van datagedreven en op feiten gebaseerd beleid.

Leesbevordering

In mijn bibliotheekbrief Een abonnement op de hele wereld heb ik laten weten dat er niet alleen een rol is voor de bibliotheken als het gaat om leesbevordering.¹⁵ Ik wil nieuwe, innovatieve manieren van lezen stimuleren, meer mensen laten kennismaken met literatuur en verhalen en lokale initiatieven verbinden. Daarom wordt in de nieuwe periode structureel extra geïnvesteerd in het Nederlands Letterenfonds, de ondersteunende instelling voor de landelijke coördinatie van leesbevordering en literatuureducatie, het festival voor de letteren en het Literatuurmuseum.

15

Kamerbrief over het versterken van het stelsel van openbare bibliotheken,
4 november 2022

G

DIGITALE TRANSFORMATIE EN INNOVATIE

*De kracht van creativiteit*¹⁶ noemt de kansen die digitalisering biedt voor nieuwe vormen van creatie en presentatie. De inzet van digitale technologie verrijkt het culturele leven en biedt meer mogelijkheden voor toegankelijkheid en publieksbereik. Net als de Raad voor Cultuur in zijn advies Digitalisering als kans¹⁷, vind ik het belangrijk om nu die potentie van digitalisering te benutten. Dit versterkt de maatschappelijke betekenis van cultuur.

16 [De kracht van creativiteit – cultuur midden in de samenleving | Rijksoverheid.nl](#)
4 november 2022

17 <https://www.raadvoorcultuur.nl/documenten/adviezen/2022/09/06/digitalisering-als-kans>

Instellingen worden voor de periode 2025-2028 gestimuleerd in hun activiteitenplan aan te geven wat hun digitale strategie voor de komende vier jaar is: wordt er structureel ingezet op het gebruik van digitale technologie; en zo ja, met welk doel? Door minder strakke prestatie-eisen ontstaat ruimte om te investeren in vernieuwing van het aanbod, voor de ontwikkeling van innovatieve manieren van werken of het experimenteren met nieuwe business-modellen. Dit geeft ook invulling aan de eerder genoemde motie van het lid Van Strien¹⁸.

Verkenning digitale interactieve ruimte

Onlangs presenteerde DEN, kennisinstituut voor cultuur en digitale transformatie, de uitkomsten van een in hun opdracht uitgevoerde verkenning door TNO naar digitale transformatie en een digitale interactieve ruimte in de cultuursector. Deze verkenning beantwoordt nog niet alle vragen over de behoefte aan een dergelijke ruimte voor alle cultuuraanbod en de factoren die bij zouden dragen aan het slagen daarvan. Wat het onderzoek wel laat zien, is dat instellingen pro-actiever met hun digitale transformatie aan de slag moeten, en dat ze daarin ook intensiever moeten gaan samenwerken. Belangrijk daarbij is dat het initiatief komt vanuit de sector, zodat die zelf de regie kan houden. Het is belangrijk dat de sector adequaat ondersteund wordt bij het verder ontwikkelen van die samenwerking. Zo voorkomen we versnippering van initiatieven en bevorderen we de kansen-gelijkheid tussen grote en kleine organisaties. Hier ligt een taak voor DEN, dat al heeft aangegeven op basis van deze verkenning in 2023 en 2024 vervolgstappen te gaan zetten. De structurele verhoging van het budget en de verbreding van de functie voor de bovensectorale ondersteunende instelling voor digitale transformatie biedt in de periode 2025-2028 de ruimte om de sector hierbij optimaal te ondersteunen. Dit geeft tevens invulling aan

de motie van de leden van Strien en Wuite¹⁹ om in de bis-periode 2025-2028 ruimte te bieden voor de uitkomsten van de verkenning van DEN en TNO.

Publieksdata

In de periode 2021-2024 is € 0,5 miljoen gereserveerd om te onderzoeken wat we in Nederland kunnen doen om de samenwerking op het gebied van publieksonderzoek en -data in de culturele en creatieve sector te versterken. De afgelopen periode zijn deze middelen projectmatig via de bovensectorale ondersteunende instelling voor digitale transformatie geïnvesteerd in het opzetten en coördineren van de Taskforce Samenwerkingsverband Publieksdata met als doel inzicht, kennis en kunde over publieksdata in de sector te vergroten en samenwerking te bevorderen. In zijn eerder genoemde advies Digitalisering als kans erkent de Raad voor Cultuur het aanhoudende belang van publieksdata voor het vergroten, verbreden en bestendigen van publieksbereik. Internationaal zijn er op dit gebied ook allerlei ontwikkelingen gaande. Om die reden is in een volgende fase een meer structurele aanpak en inzet van de middelen nodig, zodat kennisuitwisseling en samenwerking duurzaam geborgd worden. Voor de periode 2025-2028 is € 0,5 miljoen voor publieksdata toegevoegd aan het budget voor de bovensectorale ondersteunende instelling voor digitale transformatie.

18 Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, 32 820, nr. 473

19 Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023, 36 200 VIII, nr. 39 (gewijzigd)

H

PROGRAMMA

CULTUUREDUCATIE

Ik ben van plan de samenwerking met de andere overheden op cultuureducatie na 2024 voort te zetten. Voor de verdere invulling hiervan kijk ik ook naar de evaluatie van het cultuureducatiebeleid van de afgelopen tien jaar (2013-2022). Hierover wordt op dit moment een evaluatie uitgevoerd.²⁰ De resultaten van deze evaluatie verschijnen in de zomer van 2023. Ik overleg hierover met de andere overheden.

²⁰ Kamerstukken II 2021/2022, 32 820, nr. 452.

Samen met scholen, culturele instellingen en partners als het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) en het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) is de afgelopen jaren gebouwd aan een stevig fundament voor cultuureducatie. De gemeenten en provincies matchen de financiering. Binnen het landelijke programma *Cultuureducatie met Kwaliteit* wordt gewerkt vanuit een vraaggerichte aanpak waarbij niet het culturele aanbod, maar de behoefte vanuit de school centraal staat. De samenwerkingen binnen dit programma breiden zich inmiddels ook uit naar het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs. Op dit moment doet bijna 60% van de scholen voor primair onderwijs mee aan *Cultuureducatie met Kwaliteit*.

I

INTERNATIONALE SAMENWERKING

De culturele en creatieve sector heeft traditioneel een open houding naar de rest van de wereld. In een aantal culturele sectoren behoort Nederland tot de internationale top. Nederlandse culturele instellingen trekken makers uit de hele wereld aan, en even zo goed wordt aan Nederlands talent de mogelijkheid geboden om zich buiten Nederland te ontwikkelen en te werken.

Het internationaal cultuurbeleid (ICB) draagt bij aan die internationale uitwisseling en samenwerking en aan het internationale culturele profiel van Nederland. Naast de internationalisering draagt het ICB ook bij aan de bilaterale relaties met landen. De kracht van de culturele en creatieve sector kan bovendien bijdragen aan creatieve oplossingen voor maatschappelijke opgaven en het behalen van de sustainable development goals (SDG's).

Het internationaal cultuurbeleid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de minister van Buitenlandse Zaken, de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en OCW. Uitvoeringspartners zijn de rijkscultuurfondsen, DutchCulture, EYE, Het Nieuwe Instituut. De ambassades in de 24 focuslanden van het ICB spelen een cruciale rol in het verbinden van de Nederlandse cultuursector met de culturele sector in de focuslanden.

In het najaar van 2023 ontvangt de Tweede Kamer het nieuwe beleidskader Internationaal Cultuurbeleid voor de periode 2025-2028. Het kader schetst de internationale beleidsprioriteiten en daarbij behorende financiën voor de nieuwe periode. De uitvoeringspartners werkzaam in de landen uit het beleidskader wordt gevraagd dit kader als uitgangspunt te hanteren.

Naast de doelstellingen en focuslanden is er aandacht voor thema's zoals de omgang met koloniaal erfgoed, diversiteit en inclusie, duurzaamheid. Het programma Creative Europe (2021-2027) van de Europese Unie en andere EU-programma's versterken door internationale samenwerking ook de positie van de Nederlandse culturele en audiovisuele sector, onder meer op het gebied van erfgoed, digitalisering en innovatie en het bereik van kinderen en jongeren. Nederland is succesvol in het programma Creative Europe. De Creative Europe Desk speelt een belangrijke bemiddelende rol. Voor de huidige periode (2021-2027) blijft Nederland inzetten op handhaving van het programmacomité en vermindering van administratieve lasten.

J

DUURZAAMHEID

We staan voor de grote uitdaging om de opwarming van de aarde te beperken. Het is een prioriteit van het kabinet om in 2050 onderdeel te zijn van een klimaat-neutraal Europa. Het kabinet is er van overtuigd dat Nederland met zijn creativiteit, innovatiekracht en ondernemerschap deze uitdaging aan kan.

Het unieke van de culturele en creatieve sector is dat zij hier op meerdere manieren een belangrijke bijdrage aan kan leveren. Net als andere maatschappelijke sectoren kan de cultuursector haar ecologische voetafdruk omlaag brengen. Maar ook in de ‘handafdruk’ – het inspireren van anderen om te verduurzamen – ligt een kans voor de culturele sector. Door het vertellen van verhalen, met de kracht van verbeelding en met creatieve oplossingen kan zij bijdragen aan bewustwording en verandering. De inzet van de ontwerpsector bij klimaatopgaven, bijvoorbeeld op het gebied van circulair ontwerp, ontwerp bij energietransitie en andere vraagstukken verdient speciale vermelding.

De Raad voor Cultuur stelt in zijn advies dat in de culturele en creatieve sector de klimaatdoelstellingen nog niet overal breed in beeld zijn. De raad constateert ook dat er in de culturele en creatieve sector nog veel kennis ontbreekt over duurzaamheid. Ik sluit mij aan bij de bevindingen van de raad, maar zie dat er ook goede initiatieven zijn. Zo wordt vanuit Kunsten ‘92/Taskforce culturele en creatieve sector gewerkt aan een Agenda Duurzaamheid en zijn er ook ideeën over het vormen van een Cultuurberaad. Het is goed dat de sector zelf het initiatief neemt. Ook in de culturele en creatieve sector wordt de urgentie steeds meer gevoeld en worden er - vaak vanuit intrinsieke motivatie - stappen gezet. Samen met de sector en in overleg met de andere overheden wil ik onderzoeken hoe we kunnen ondersteunen en faciliteren bij de duurzaamheidsopgave. Uiteraard zal daarbij het aanvullend advies van de Raad van Cultuur over duurzaamheid in de culturele en creatieve sector benut worden, evenals de uitkomsten van de initiatieven vanuit de sector. Ik wil dit graag zorgvuldig en in goed overleg met de sector en betrokken ministeries oppakken. In de eerste helft van 2024 ontvangt de Tweede Kamer de beleidsreactie op het advies van de raad.

‘Ook in de ‘handafdruk’ – het inspireren van anderen om te verduurzamen – ligt een kans voor de culturele sector.’

Het is tegelijkertijd belangrijk geen onnodige tijd te verliezen. Zo is het goed om inzicht te krijgen in de stand van zaken als het gaat om verduurzaming. Daarom wordt, in lijn met het advies van de raad, aan de aanvraag voor de bis en de rijkscultuurfondsen een eenvoudige inventarisatie gekoppeld. Deze speelt geen rol in de beoordeling, maar kan wel snel inzicht geven aan waar we staan in de sector. Ook zal instellingen worden gevraagd hun voetafdruk gedurende de periode 2025-2028 in kaart te brengen. De kaders hiervoor komen in de beleidsreactie op het aanvullend advies van de raad.

K

PLANNING

SUBSIDIEPERIODE

2025-2028

De planning voor de volgende periode is als volgt:

- Najaar 2023: vaststellen Subsidieregeling culturele basis-infrastructuur 2025-2028
- 1 december 2023: opening digitaal loket voor bis-aanvragen
- 31 januari 2024: deadline indienen aanvragen bij OCW en rijkscultuurfondsen
- Begin juli 2024: advies van de Raad voor Cultuur en besluiten rijkscultuurfondsen
- Prinsjesdag 2024: subsidiebesluiten bewindspersoon van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

L

FINANCIEEL KADER

Culturele basisinfrastructuur 2025-2028

Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025-2028 vierjaarlijkse instellingen

(bedragen in euro's per jaar, loon- en prijspeil 2022)

Afdeling/artikel in regeling	max. aantal instel. per artikel	basis subsidie- plafonds per artikel	ophoging subsidieplafond	subsidieplafonds regeling 2025-2028
Podiumkunsten				
Artikel 3.12 Theater	9	22.418.200		22.418.200
Artikel 3.14 Dans	5	21.320.300	1.973.100	23.293.400
Artikel 3.16 Symfonieorkesten	6	40.686.400		40.686.400
Artikel 3.17 Symfonieorkest met begeleidingsactiviteiten primaire opera	1	12.027.100		12.027.100
Artikel 3.18 Symfonieorkest met begeleidingsactiviteiten voor dans	1	4.982.800		4.982.800
Artikel 3.19 Symfonieorkest met aanbod van pop- en jazzmuziek	1	4.389.100		4.389.100
Artikel 3.20 Muziekensembles en koren	7	6.016.600		6.016.600
Artikel 3.22 Grootschalig opera-aanbod	1	28.907.600		28.907.600
Artikel 3.23 Overig opera-aanbod	2	7.083.700		7.083.700
Artikel 3.25 Festivals	9	6.536.100	1.141.100	7.677.200
Artikel 3.27 Jeugdpodiumkunsten	13	11.449.300	1.600.000	13.049.300
Regionale musea en sectorcollecties				
Artikel 3.29 Regionale musea	12	3.355.600		3.355.600
Artikel 3.30 Beheer, behoud en ontsluiting sectorcollecties podiumkunsten en vormgeving	1	559.300		559.300
Artikel 3.31 Netwerk- of platformfunctie sectorcollecties podiumkunsten	1	1.118.500		1.118.500

Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025-2028 vierjaarlijkse instellingen

(bedragen in euro's per jaar, loon- en prijspeil 2022)

Afdeling/artikel in regeling	max. aantal instel. per artikel	basis subsidie- plafonds per artikel	ophoging subsidieplafond	subsidieplafonds regeling 2025-2028
Beeldende kunst				
Artikel 3.33 Presentatie-instellingen	6	4.007.700		4.007.700
Artikel 3.34 Postacademische instellingen	5	5.881.300		5.881.300
Film				
Artikel 3.36 Festivals	4	5.209.000		5.209.000
Artikel 3.37 Ondersteunende instelling	1	2.327.700		2.327.700
Letteren				
Artikel 3.39 Ondersteunende instellingen	4	4.238.100	1.100.000	5.338.100
Artikel 3.40 Festival	1	335.600	250.000	585.600
Ontwerp				
Artikel 3.42 Ondersteunende instelling	1	1.817.600		1.817.600
Artikel 3.43 Future lab design en technologie	2	1.118.500	500.000	1.618.500
Artikel 3.44 Festival design	1	1.118.500		1.118.500
Artikel 3.45 Festivals ontwerp, beeldende kunst of cross-over	3	1.565.900		1.565.900
Ontwikkelfunctie				
Artikel 3.47 Ontwikkelinstellingen	16	9.716.700	500.000	10.216.700

Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025-2028 vierjaarlijkse instellingen

(bedragen in euro's per jaar, loon- en prijspeil 2022)

Afdeling/artikel in regeling	max. aantal instel. per artikel	basis subsidie- plafonds per artikel	ophoging subsidieplafond	subsidieplafonds regeling 2025-2028
Bovensectorale ondersteunende instellingen				
Artikel 3.49 Cultuureducatie en cultuurparticipatie	1	5.707.900		5.707.900
Artikel 3.50 Internationaal cultuurbeleid	1	1.100.600		1.100.600
Artikel 3.51 Digitale transformatie	1	966.400	2.500.000	3.466.400
Artikel 3.52 Onderzoek en statistiek	1	1.411.000	250.000	1.661.000
Artikel 3.53 Ondernemerschap en financiering	1	1.884.700		1.884.700
Artikel 3.54 Arbeidsmarkt	1		1.200.000	1.200.000
Debat en reflectie				
Artikel 3.56 Debat en reflectie	1	279.600		279.600
TOTAAL FINANCIEEL KADER SUBSIDIEPLAFOND BIS 2025-2028	120	219.537.400	11.014.200	230.551.600

Toelichting financieel kader subsidieregeling

- De bedragen in het bovenstaande financieel kader en in de concept-subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025-2028 gaan om technische redenen nog uit van het loon- en prijspeil 2022. De definitieve regeling wordt in het najaar gepubliceerd. Hierin worden de bedragen geïndexeerd naar loon- en prijspeil 2023. Aanvragers kunnen op dat niveau begroten.
- In de periode 2021-2024 zijn incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld om instellingen op basis van de toenmalige Kamerbehandeling alsnog voor vier jaar te subsidiëren. Dit ging om instellingen met een positief advies van de Raad voor Cultuur of de rijkscultuurfondsen, waar onvoldoende budget beschikbaar voor was. Vanaf 2025 zijn deze middelen

structureel aan het kader toegevoegd. Een deel is aan het financieel kader van de fondsen toegevoegd (het Fonds Podiumkunsten, het Fonds Cultuurparticipatie, het Mondriaan Fonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie). Daarnaast is in de subsidieregeling culturele basisinfrastructuur een extra plek en budget aan de betreffende artikelen toegevoegd (dans, festivals podiumkunsten, future lab design en technologie en ontwikkelinstellingen).

- Verder is in het kader het subsidieplafond van de jeugdpodiumkunsten en festivals verhoogd waarmee het advies van de Raad voor Cultuur is opgevolgd.

De overige wijzigingen in het kader zijn eerder in deze brief toegelicht.

BIJLAGE 1

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Subsidiebedragen

Culturele basisinfrastructuur 2025-2028

Totaalbudget culturele basisinfrastructuur (incl. fondsen): € 497,22 miljoen per jaar.

De bedragen (afgerond) worden weergegeven in miljoenen euro's.

Podiumkunsten

Theater 22,42 9 plekken	Festivals 7,68 9 plekken	Muziekensembles & koren 6,02 7 plekken	Symfonieorkesten 62,09 9 plekken
Dans 23,29 5 plekken	Opera 35,99 3 plekken	Jeugdpodiumkunsten 13,05 13 plekken	
Fonds Podiumkunsten 72,34			
TOTAAL 242,87			

Ontwerp

Ondersteunende instelling 1,82 1 plek	Festival Design 1,19 1 plek
Future lab design en technologie 1,62 2 plekken	Festivals ontwerp, beeldende kunst of cross-over 1,57 3 plekken
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie 17,91	
TOTAAL 24,03	

Regionale Musea en sectorcollecties

Regionale musea 3,36 12 plekken	Netwerk- of platformfunctie sectorcollecties podiumkunsten 1,12 1 plek
Beheer, behoud en ontsluiting sectorcollecties podiumkunsten en vormgeving 0,56 1 plek	
TOTAAL 5,03	

Letteren

Ondersteunende instelling 5,34 4 plekken	Festival 0,59 1 plek
Nederlands Letterenfonds 15,61	
TOTAAL 21,54	

Film

Festivals 5,21 4 plekken	Ondersteunende instelling 2,33 1 plek
Nederlands Filmfonds 79,60	
TOTAAL 87,14	

Beeldende Kunst

Presentatie-instellingen 4,01 6 plekken	Postacademische instellingen 5,88 5 plekken
Mondriaan Fonds 37,58	
TOTAAL 47,47	

Ontwikkelfunctie

Ontwikkelinstantellingen 10,22 16 plekken
TOTAAL 10,22

Debat en reflectie

Debat en reflectie 0,28 1 plek
TOTAAL 0,28

Cultuureducatie en cultuurparticipatie

Bovensectorale instelling amateurkunst en cultuureducatie 5,71 1 plek
Fonds voor Cultuurparticipatie 43,63
TOTAAL 49,34

Bovensectorale ondersteunende instellingen

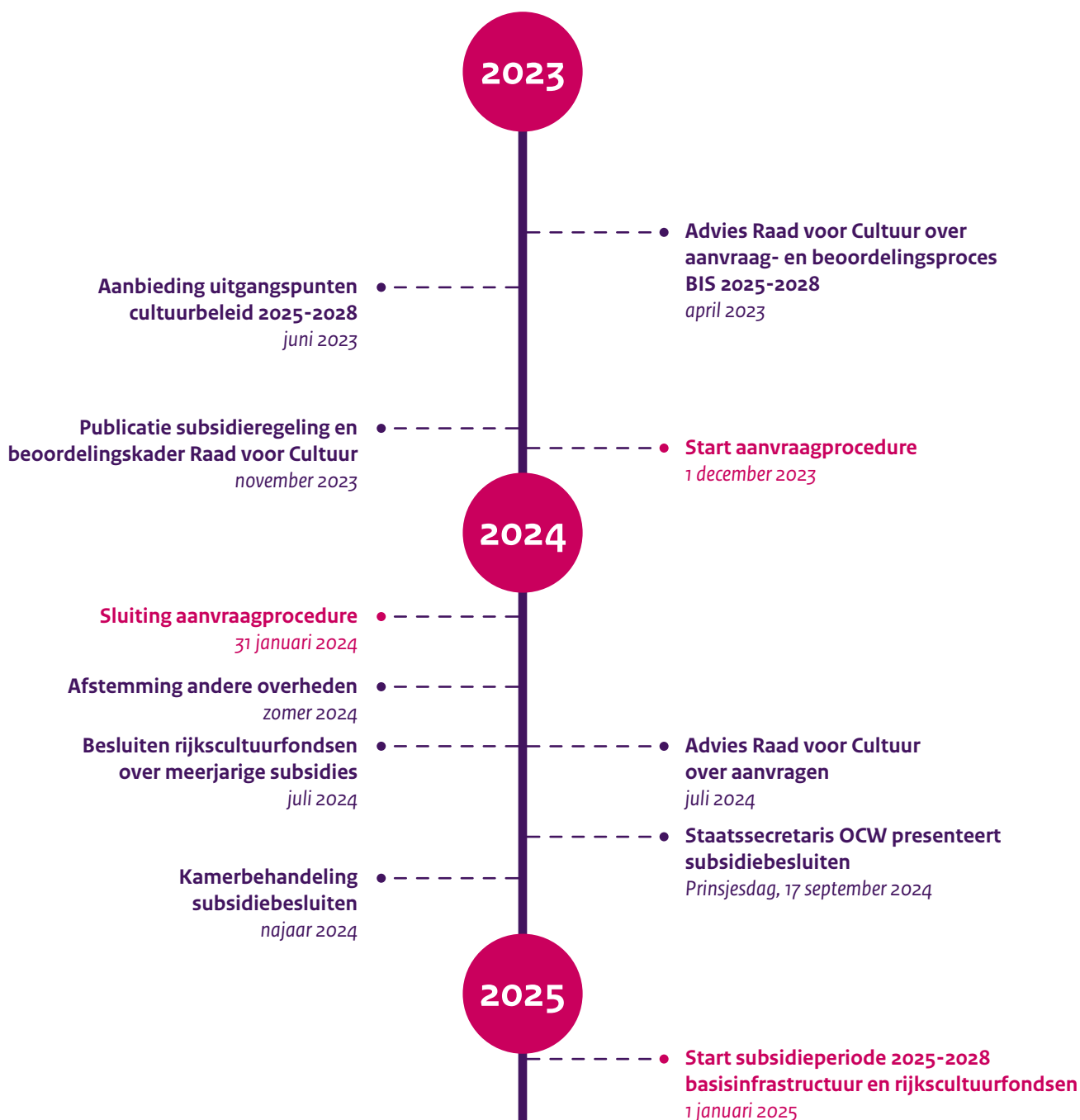
Internationaal cultuurbeleid 1,10 1 plek	Onderzoek en statistiek 1,66 1 plek	Ondernemerschap en financiering 1,88 1 plek	Arbeidsmarkt 1,20 1 plek	Digitale transformatie 3,47 1 plek
TOTAAL 9,31				

Fair pay 34,1

Dit bedrag wordt, op basis van de te verschijnen onderzoeksresultaten in het najaar, verdeeld over de budgetten van de bis-instellingen en rijkscultuurfondsen. Bovenstaande bedragen zijn op loon- en prijspeil 2022. In de definitieve regeling worden de bedragen geïndexeerd naar loon- en prijspeil 2023.

Tijdlijn

Culturele basisinfrastructuur 2025-2028

BIJLAGE 3

BELEIDSKADER RIJKS- CULTUURFONDSEN 2025-2028

Fonds voor Cultuurparticipatie, Mondriaan Fonds, Nederlands Filmfonds, Fonds Podiumkunsten, Nederlands Letterenfonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Inleiding

De Nederlandse rijksoverheid wil dat zoveel mogelijk mensen toegang hebben tot cultuur. Een stevige culturele en creatieve sector is daarom belangrijk. Het cultuurbeleid is een kerntaak van de rijksoverheid. De zes rijkscultuurfondsen hebben een belangrijke rol binnen de culturele infrastructuur bij het uitvoeren van deze taak. Samen met de fondsen wil ik mij inzetten om de positie van makers en anderen die in de culturele en creatieve sector werken, te versterken. Ook wil ik de denk- en maakkracht van cultuur inzetten om met alle veranderingen in onze omgeving om te kunnen gaan. Daarbij wil ik voor de beleidsperiode 2025-2028 rekening houden met de behoefte aan rust en ruimte in onze sector.

Zoals in de Regeling op het specifiek cultuurbeleid is voorgeschreven, vraag ik de fondsen een beleidsplan voor de vierjarige subsidieperiode op te stellen aan de hand van het voor het desbetreffende fonds door mij bekendgemaakte beleidskader. In het Beleidskader rijkscultuurfondsen staan inhoudelijke, financiële en organisatorische aanwijzingen voor de beleidsplannen.

De rapportage van de visitatiecommissie over de huidige beleidsperiode verschijnt in december 2023. Ik verzoek de fondsen in de periode 2025-2028 de aanbevelingen van de visitatiecommissie ter harte te nemen en daar waar mogelijk op te nemen in hun beleidsplannen.

Ik vraag de fondsen om hun visie te geven op de doelstellingen en effecten die zij met hun fonds nastreven en bereiken, met inachtneming van de accenten die ik heb neergelegd in mijn Uitgangspuntenbrief waarin ik mijn cultuurbeleid voor 2025-2028 uiteenzet. Ik zie de zes beleidsplannen voor de periode 2025-2028 graag tegemoet vóór 1 februari 2024.

1. Uitgangspunten beleidskader

De cultuurfondsen zijn een belangrijk instrument binnen mijn cultuurbeleid. De zes fondsen zijn beeldbepalend en actief binnen alle culturele disciplines: architectuur/ontwerp, digitale cultuur en vormgeving, beeldende kunst, erfgoed, film, letteren, podiumkunsten, cultuurparticipatie en -educatie. Daartoe horen ook interdisciplinaire vormen; grenzen vervagen en crossovers zijn niet meer weg te denken.

Ik vraag de fondsen om specifiek in te gaan op de functie, rol en positie van hun fonds. De fondsen richten zich op Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk (de drie landen Curaçao, Aruba, Sint Maarten) en opereren in een internationale context. De cultuurfondsen dragen bij aan vernieuwing en experiment, innovatie en talentontwikkeling, en zoeken met de door hen ondersteunende activiteiten actief naar verbinding met publiek. Ook hebben de fondsen een signalerende functie wat betreft ontwikkelingen in het veld en de mogelijke doorvertaling hiervan in beleid.

De zes cultuurfondsen zijn onderdeel van de basisinfrastructuur en financieren naast projecten en makers ook instellingen. De fondsen maken daarmee activiteiten en aanbod mogelijk. Dit vormt een belangrijke aanvulling op het aanbod dat direct door OCW, door andere overheden en door marktpartijen en private fondsen (mede) mogelijk gemaakt wordt.

2. Doel en doelstellingen rijkscultuurfondsen

Naast de algemene positie en rol van de cultuurfondsen, heeft elk fonds ook een fondsspecifieke taak met daarbij behorende doelstellingen. De zes rijkscultuurfondsen hanteren voor de periode 2025–2028 de volgende doelstellingen:

Rijkscultuurfonds	Doelen
Fonds voor Cultuurparticipatie	• Bijdragen aan kwalitatief hoogwaardige cultuureducatie op school en buiten de school voor het welzijn van kinderen en jongeren; • Bijdragen aan actieve cultuurparticipatie, mede ten behoeve van maatschappelijke opgaven; • Bijdragen aan toegankelijkheid van talentontwikkeling; • Bijdragen aan actieve erfgoedparticipatie; • Bijdragen aan internationale samenwerking en het versterken van het internationale culturele profiel op het gebied van cultuureducatie en -participatie.
Mondriaan Fonds	• Bijdragen aan een goede basis voor ontwikkeling van beeldende kunst en cultureel erfgoed; • Stimuleren van presentaties van beeldende kunst en cultureel erfgoed van hoge kwaliteit uit Nederland; • Bijdragen aan het tot stand komen van duurzame verbindingen tussen verschillende actoren binnen het professionele kunsten- en erfgoedveld onderling.
Nederlands Filmfonds	• Bevorderen van een gevarieerd, creatief en kwalitatief Nederlands cultureel audiovisueel aanbod; • Versterken van de zichtbaarheid en de positionering van creatief en kwalitatief Nederlands cultureel audiovisueel aanbod in binnen- en buitenland; • Stimuleren van talentontwikkeling en filmeducatie; • Stimuleren van vernieuwing van de vorm en inhoud van Nederlands cultureel audiovisueel aanbod.

Rijkscultuurfonds	Doelen
Fonds Podiumkunsten	• Bijdragen aan een sterke artistieke ontwikkeling van de podiumkunsten met ruimte voor een diversiteit aan genres, generaties en stemmen; • Bijdragen aan ontwikkelingen die van waarde zijn voor de actuele en toekomstige impact van de sector, alsmede zorgdragen dat de sector blijft aansluiten bij veranderende behoeften van een breed publiek; • Bijdragen aan geografisch goed gespreide speel- en productiemogelijkheden.
Nederlands Letterenfonds	• Bevorderen van de kwaliteit en de diversiteit van de Nederlands-, Fries- en Papiamentstalige letteren en van de kwaliteit en diversiteit van literaire werken in de Nederlandse gebarentaal; • Bevorderen van de kwaliteit en diversiteit van de literatuur uit andere taalgebieden in Nederlandse, Friese of Papiamentse vertaling of vertaling in de Nederlandse gebarentaal; • Bevorderen van de vertaling van kwalitatief hoogstaande oorspronkelijk Nederlands-, Fries-, en Papiamentstalige literaire werken en literaire werken in de Nederlandse gebarentaal in andere talen dan het Nederlands, het Fries en het Papiaments, en de internationale verspreiding van deze vertalingen; • Ondersteunen van activiteiten en beleid op het gebied van de letteren en leesbevordering.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	• Bevorderen van (de ontwikkeling van) ontwerp kwaliteit; • Bevorderen van de inzet van ontwerpkracht bij grote maatschappelijke opgaven; • Bevorderen van een gezonde en vernieuwende ontwerpinfrastructuur; • Stimuleren van experiment, onderzoek, reflectie en debat; • Bevorderen van talentontwikkeling; • Versterken van de internationale samenwerking binnen de diverse ontwerpdisciplines.

Ik vraag de zes fondsen om extra aandacht te besteden in de beleidsplannen aan de volgende thema's, die ik ook heb geformuleerd in de Uitgangspuntenbrief voor de periode 2025-2028:

Spreiding over het land

Ik vind toegankelijkheid van culturele voorzieningen voor zowel makers als publiek belangrijk. Ik hecht daarom waarde aan een goed gespreid netwerk van instellingen en initiatieven, en vraag daarbij speciale aandacht voor de regio's buiten de Randstad. Hierbij vraag ik expliciet aandacht voor de lokale context waarin activiteiten plaatsvinden.

Toegankelijkheid regelingen gehele Koninkrijk

Ik hecht waarde aan samenwerking tussen de fondsen op het gebied van cultuur in het Koninkrijk, om ons bewust te blijven van onze gezamenlijke geschiedenis en aan inclusieve, democratische en veerkrachtige samenlevingen te blijven bouwen. Daarom vraag ik de zes cultuurfondsen (voor zover van toepassing en mogelijk) hun regelingen open te blijven stellen voor het gehele Koninkrijk. Het betreft dus Nederland - inclusief Caribisch Nederland: Bonaire, Sint Eustatius en Saba - én de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Ik vraag de fondsen aandacht te hebben voor de zichtbaarheid en toegankelijkheid van hun regelingen.

De drie codes

Naleving van de drie codes is essentieel voor een wendbare en weerbare culturele en creatieve sector. Daarom vraag ik de fondsen de drie codes als volgt op te nemen in de regelingen en de beoordelingen, en toe te passen:

- ***Governance Code Cultuur***
De culturele en creatieve sector kenmerkt zich door grote verscheidenheid, maar voor de gehele sector geldt dat toezicht en verantwoording belangrijk zijn. Goed bestuur en toezicht zijn belangrijk voor het functioneren van de culturele en creatieve sector en voor het vertrouwen van de samenleving in de sector. Bovendien dragen goed bestuur en toezicht bij aan een veilige werkomgeving voor iedereen die in de sector werkt. Daarom vraag ik de fondsen bij de meerjarige ondersteuning van instellingen aandacht te vragen voor het belang van governance op basis van de Governance Code Cultuur.
- ***Code Diversiteit en Inclusie***
Verschillende perspectieven en geluiden verrijken het cultuur-aanbod. Ik vind de implementatie van de Code Diversiteit en Inclusie daarom belangrijk, en wil hier stappen in zetten de komende jaren. Met betrekking tot de fondsen vind ik het belangrijk dat de regelingen toegankelijk zijn voor makers en instellingen, en dat aanvraagprocedures begrijpelijk zijn voor degenen voor wie ze bedoeld zijn. Ik verzoek de fondsen om toe te lichten hoe zij met diversiteit en inclusie aan de slag gaan, zowel binnen de eigen organisatie als in het veld waarin het fonds zich beweegt.
- ***Fair Practice Code***
In mijn meerjarenbrief De Kracht van creativiteit (2022) geef ik aan dat ik voor een stevige creatieve en culturele sector sta. Dit betekent in mijn ogen onder meer een gezonde arbeidsmarkt en een eerlijke beloning. Een belangrijk instrument hierbij is de Fair Practice Code. Ik zie de uitvoering daarvan, en in het bijzonder fair pay, als een sleutel om de inkomenspositie van werkenden in de culturele en creatieve sector te verbeteren. Ik vraag de fondsen hiermee rekening te houden, en verneem graag hoe zij, waar relevant in samenwerking met PACCT, de komende periode met dit onderwerp aan de slag gaan.

Internationalisering

Ons Koninkrijk biedt de wereld een rijk en gevarieerd cultuur-aanbod en vice versa. Een open houding, een nieuwsgierige blik en een vernieuwende aanpak horen bij de identiteit van ons land. Met internationale culturele ontmoetingen, uitwisselingen en samenwerkingen krijgt de kwaliteit en diversiteit van de Nederlandse cultuur een enorme impuls. Ik hecht waarde aan zichtbaarheid en verruiming van netwerken in Europa en daarbuiten, en aan internationale uitwisseling en samenwerking in de culturele en creatieve sector. Ik vraag de fondsen in hun beleidsplan te omschrijven wat hun plannen zijn ten aanzien van internationalisering.

In het najaar van 2023 ontvangt de Tweede Kamer het nieuwe beleidskader voor het internationaal cultuurbeleid (ICB). Ik stel dit kader samen met de minister van Buitenlandse Zaken en de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking op. Ik vraag de fondsen dit kader, en de beschikbare middelen die bij dit kader horen, als uitgangspunt te nemen bij het opstellen van hun plannen op het gebied van internationale samenwerking en uitwisseling.

Samenwerking

Ik vraag de fondsen om bij de uitvoering van het programma Werk aan Uitvoering (WaU) samen te werken, waarvoor ik tot en met 2031 aanvullende middelen beschikbaar stel. Het doel hiervan is om de publieke dienstverlening van de fondsen te versterken.

Naast samenwerking tussen de fondsen, hecht ik ook waarde aan samenwerking en wisselwerking van fondsen met relevante stakeholders en/of partners. Ik verzoek de fondsen in hun beleidsplan te omschrijven op welke manier zij invulling geven aan samenwerkingen.

Digitale transformatie

Digitalisering biedt kansen voor nieuwe vormen van creatie en presentatie. De inzet van digitale technologie verrijkt het culturele leven en biedt meer mogelijkheden voor toegankelijkheid en publieksbereik. Ik vind het daarom belangrijk om de potentie van digitalisering beter te benutten. Ik vraag de fondsen in de beleidsplannen in te gaan op digitale transformatie ten aanzien van hun werkveld, en hoe zij hiermee aan de slag gaan in de eigen plannen en eventueel in regelingen.

Ook vraag ik de fondsen om in de uitgangspunten van de meerjarige regelingen op te nemen dat instellingen aangeven wat hun digitale strategie voor de komende vier jaar is. Wordt er structureel ingezet op het gebruik van digitale technologie? En zo ja, met welk doel, op welke wijze en hoe wordt daarbij samengewerkt?

Duurzaamheid

Het tegengaan van de opwarming van de aarde is een prioriteit van het kabinet. In lijn met het klimaatbeleid van het kabinet en het advies van de Raad voor Cultuur vraag ik daarom aandacht voor duurzaamheid. Ook draagt duurzaamheid bij aan een sterkere en toekomstbestendige culturele sector. Ik wil de komende periode de sector stimuleren en faciliteren om stappen te zetten om hun klimaatimpact (voetafdruk) te minimaliseren, en tegelijkertijd te kijken hoe de sector anderen kan inspireren om stappen te zetten (handafdruk). Uiteraard zonder afbreuk te doen aan creatieve vrijheid.

In juni 2023 brengt de Raad een advies uit over duurzaamheid in de culturele en creatieve sector. Ik wil de aanbevelingen uit dit advies samen met de fondsen verkennen voor de verdere implementatie van duurzaamheid in het cultuurbeleid en in de subsidieregelingen. Op korte termijn ga ik met de fondsen in overleg hoe we tot een eenduidige procedurele omgang met het thema duurzaamheid kunnen komen voor de subsidiekaders van de fondsen in zowel bis 2025-2028 als in de eigen bedrijfsvoering.

3. Instrumentarium per rijkscultuurfonds

In de afzonderlijke beleidskaders voor de zes fondsen werk ik de doelstellingen verder uit en omschrijf ik hoe deze aansluiten op het beoogde instrumentarium. Deze uitwerking zie ik graag terug in de beleidsplannen.

4. Budget rijkscultuurfondsen

In de huidige beleidsperiode zijn de middelen en de regelingen van rijkscultuurfondsen dankzij de steunmaatregelen als gevolg van de covid-19-crisis fors uitgebreid. Een aantal specifieke maatregelen loopt in 2024 af. In de periode 2025-2028 zijn de instellingssubsidies voor de fondsen per jaar als volgt:

Financieel kader rijkscultuurfondsen

(bedragen in euro's per jaar, loon- en prijspeil 2022)

Afdeling/artikel in regeling	basisbudget 2025-2028	toegevoegd aan structureel budget fonds vanaf 2025	totaalbudget fonds periode 2025 - 2028
Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie			
Basisbudget 2025 - 2028	28.344.000		
Programma Cultuureducatie met Kwaliteit	14.290.000		
Verhoging budget regeling meerjarige subsidies		1.000.000	
Totaalbudget Fonds voor Cultuurparticipatie periode 2025 - 2028			43.634.000
Stichting Mondriaan Fonds			
Basisbudget 2025 - 2028	36.182.000		
Verhoging budget regeling meerjarige subsidies		1.000.000	
Versterking archeologiesector		400.000	
Totaalbudget Mondriaan Fonds periode 2025 - 2028			37.582.000
Stichting Nederlands Fonds voor de Film			
Basisbudget 2025 - 2028	63.801.000		
Overheveling Co-productiefonds Binnenlandse Omroep (CoBO) uit de Mediabegroting	6.300.000		
Film Production Incentive series		7.500.000	
Regeling filmhubs		2.000.000	
Totaalbudget Nederlands Fonds voor de Film periode 2025 - 2028			79.601.000

Financieel kader rijkscultuurfondsen

(bedragen in euro's per jaar, loon- en prijspeil 2022)

Afdeling/artikel in regeling	basisbudget 2025-2028	toegevoegd aan structureel budget fonds vanaf 2025	totaalbudget fonds periode 2025 - 2028
Stichting Nederlands Fonds voor Podiumkunsten			
Basisbudget 2025 - 2028	53.058.000		
Structurele verhoging budget regeling meerjarige subsidies		16.778.000	
Regeling muziekhub		2.000.000	
Regeling Upstream (popmuziek)		500.000	
Totaalbudget Nederlands Fonds voor Podiumkunsten periode 2025 - 2028			72.336.000
Stichting Nederlands Letterenfonds			
Basisbudget 2025 - 2028	13.613.000		
Leesbevordering		2.000.000	
Totaalbudget Nederlands Letterenfonds periode 2025 - 2028			15.613.000
Stichting Stimuleringsfonds Creatieve Industrie			
Basisbudget 2025 - 2028	16.904.000		
Verhoging budget regeling meerjarige subsidies		1.000.000	
Totaalbudget Stimuleringsfonds Creatieve Industrie periode 2025 - 2028			17.904.000
TOTAAL FINANCIEEL KADER RIJKSCULTUURFONDSEN 2025-2028	232.492.000	34.178.000	266.670.000

Toelichting financieel kader fondsen

- In de periode 2021-2024 zijn incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld om instellingen op basis van de toenmalige Kamerbehandeling alsnog voor vier jaar te subsidiëren. Dit ging om instellingen met een positief advies, waar onvoldoende budget beschikbaar voor was. Vanaf 2025 zijn deze middelen structureel aan het kader toegevoegd. Een deel hiervan is aan het financieel kader van de fondsen toegevoegd (het Fonds Podiumkunsten, het Fonds Cultuurparticipatie, het Mondriaan Fonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie).
- In het financieel kader van de rijkscultuurfondsen is in de kolom Basisbudget 2025-2028, naast het structurele budget, ook de middelen opgenomen die in de huidige periode als projectsubsidie werden verleend of in de huidige periode aan het basisbudget zijn toegevoegd. De hier opgenomen bedragen gaan uit van het eerste jaar, latere jaren kunnen hiervan afwijken.
- Bij de rijkscultuurfondsen zijn behalve de in het tweede punt vermelde wijziging, ook de maatregelen en extra middelen die in mijn meerjarenbrief waren opgenomen vanaf 2025 structureel aan het budget toegevoegd. Dit gaat om o.a. het Film Production Incentive series en de regeling film -en muziekhub's en Versterking archeologiesector voor 2025 en 2026. Aanvullend verleng ik de regeling Upstream bij het Fonds Podiumkunsten vanaf 2025.

5. Begroting

De fondsen richten hun begroting in conform het model exploitatierekening uit het Handboek Fondsen Verantwoording Cultuursubsidies. In de begroting nemen zij het gemiddelde over de jaren 2025-2028 op.

6. Beoordelingskader

Ik vraag de fondsen bij het opstellen van nieuwe regelingen en het aanpassen van bestaande regelingen, indien van toepassing, aan te sluiten op de criteria van de basisinfrastructuur 2025-2028. Het gaat daarbij om de volgende beoordelingscriteria:

- artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit;
- maatschappelijke betekenis;
- toegankelijkheid;
- bedrijfsmatige gezondheid.

7. Beleidsinformatie

Het ministerie van OCW en de zes rijkscultuurfondsen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het cultuurbeleid. Voor beleidsvorming, monitoring en evaluatie is een goede basiskennis van de sectoren van groot belang. Het ministerie, de fondsen en de bis-instellingen voor onderzoek en statistiek hebben een rol in het verzamelen, delen en openbaar maken van beleidsinformatie, -analyses en kwantitatieve gegevens.

Om de kwaliteit van de sectorinformatie en de kennis-infrastructuur te verbeteren is samenwerking en afstemming tussen deze partijen belangrijk. Beschikbare kwantitatieve gegevens in het kader van subsidieverantwoording, bestaand onderzoek (zoals evaluaties van fondsregelingen en OCW- beleid), sectorinformatie, en ander onderzoek in opdracht van de fondsen en OCW, zijn uitgangspunten voor informatie-uitwisseling. Het ministerie van OCW en de fondsen maken bovendien concrete werkafspraken over de aanlevering van informatie van de fondsen aan OCW (en desgewenst van OCW aan de fondsen) met verantwoordingsdata die zich lenen voor statistische doeleinden.

Alle onderzoeksrapporten en onderliggende gegevens komen in aanmerking voor actieve openbaarmaking, tenzij de uitzonderingsgronden van de Wet open overheid (Woo) of Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zich tegen openbaarmaking verzetten.

8. Planning

Ik vraag de fondsen vóór 1 februari 2024 hun beleidsplan in te dienen bij het ministerie van OCW. Dit wordt vervolgens aan de Raad voor Cultuur verstuurd, zodat de plannen van de zes rijkscultuurfondsen kunnen worden meegenomen in het advies van de Raad over de toekomst van het cultuurstelsel.

Rond Prinsjesdag 2024 ontvangen zij mijn subsidiebesluit over de ingediende beleidsplannen voor de periode 2025-2028.

